

NOTAT

Til hjemmesiden

28. februar 2006

Baggrund for udarbejdelse af vejledende retningslinjer for god citatskik og plagiat i tekster

Der udgives jævnligt bøger, hvor de pågældende forfattere efterfølgende beskyldes for at plagiere andre forfattere og for at anvende ulovlige citater. Udgivelsen af sådanne omdiskuterede bøger, der i enkelte tilfælde har måttet tilbagetrækkes, har givet anledning til diskussioner om, hvad der er "god citatskik", og hvor grænsen for plagiat går. Forlagsdirektør Anette Wad fra Aschehoug efterlyste således i Politiken den 7. december 2004 klare retningslinjer for grænsen mellem lovlige og ulovlige citater og udtalte, at der er tale om et generelt problem for branchen. I Bogmarkedet den 13. december 2004 udlagdes spørgsmålet om "god citatskik" ligeledes som et generelt problem, der burde sættes fokus på, og i Berlingske Tidende den 21. december 2004 blev det oplyst, at forfattere og forlag oplever stadigt flere plagiatsager.

Kulturministeriet er enig i, at bestemmelsen i ophavsretslovens § 22 om citatret er åben for fortolkning. Ministeriet nedsatte på den baggrund i foråret 2005 en gruppe bestående af repræsentanter fra branchen, der fik til opgave at belyse spørgsmål om plagiater og citater i ophavsretsloven nærmere med henblik på udarbejdelse af et sæt vejledende retningslinjer ved udgivelser af tekster.

Gruppen bestod af følgende medlemmer:

Henrik Ahlers	Akademikernes Centralorganisation
Anette Vad	Aschehoug Forlag
Niels Bjervig	Bogmarkedet
Frants Gundelach	Dansk Forfatterforening
Christine Bødtcher-Hansen	Dansk Forlæggerforening
Anne Louise Schelin	Dansk Journalistforbund
Holger Rosendal	Danske Dagblades Forening
Nina Malinovski	Danske Dramatikere Forbund
Peter Legård	Danske Skønlitterære Forfattere
Claes Kastholm	Kunstrådets litterære udvalg
Mads Bryde Andersen	Københavns Universitet
Morten Rosenmeier	Københavns Universitet
Peter Schønning	Kulturministeriet
Marianne Borker	Kulturministeriet

Gruppen har afholdt to møder, og de enkelte repræsentanter har fremsendt bemærkninger og kommentarer vedrørende den nærmere fortolkning af citatretten til Kulturministeriet. Der er derudover gennemført uddybende interviews vedrørende rækkevid-

den af ”god citatskik” med 11 forskellige personer, der alle beskæftiger sig med området i det daglige – enten som forfattere eller som juridisk sagkyndige.

Repræsentanternes indlæg og de gennemførte interviews er herefter gennemgået og bearbejdet og danner sammen med ordlyden af ophavsretsloven, forarbejderne hertil samt en fortolkning af eksisterende praksis grundlaget for det udarbejdede sæt vejledende retningslinjer.

Med retningslinjerne er det tilstræbt at søge en mere klar og praktisk orienteret afgrænsning af, hvornår der ved anvendelse af citater er tale om lovlig anvendelse af andres litterære værker, og hvornår der bliver tale om et ulovligt plagiat af andres værker.

Retningslinjerne er imidlertid ikke tænkt som en facitliste til alle de spørgsmål, der kan opstå på området, da det er domstolene, der i sidste instans afgør, hvornår der er tale om et lovligt henholdsvis et ulovligt citat, men det er Kulturministeriets opfattelse, at de udarbejdede retningslinjer vil være et nyttigt redskab for forfattere, journalister, forlag m.v. til at give en indsigt i, hvad man særligt skal være opmærksom på ved brug af andres værker i egne udgivelser.